

Procedura ochrony dziecka przed krzywdzeniem obowiązująca w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 4 w Łodzi oraz w szkołach działających w powyższej placówce – Szkoła Podstawowa nr 214, Branżowa Szkoła I stopnia nr 25

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska karta” poz. 1870
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390)
- Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2016 poz. 1749)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. -Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2016 poz. 1822)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2017 poz. 459)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny (Dz. U. 2016, poz. 1137)
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 poz. 922)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2017 poz. 682.)

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. (definicja WHO).

Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników naszego Ośrodka jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra.

Cel procedury

Procedura ma na celu zapewnienie spełnienia wymagań określonych przepisami w sytuacji stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia dziecka, wobec którego jest stosowana przemoc.

Zakres procedury

Procedura określa odpowiedzialność Ośrodka, jako instytucji oraz sposoby reagowania i zakres podejmowanych działań, w sytuacji zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. Procedura dotyczy sytuacji, w której zachodzi podejrzenie stosowania wobec dziecka przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej, zaniedbania lub alienacji rodzicielskiej.

Osoby objęte procedurą

Wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 4 w Łodzi, w tym uczniowie Szkoły Podstawowej nr 214 w Łodzi oraz Branżowej Szkoły I stopnia nr 25 w Łodzi, niezakwaterowani w internacie Ośrodka.

Rodzice/ Opiekunowie: w przypadku podejrzenia stosowania w rodzinie przemocy wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, zwane dalej działaniami, przeprowadza się za wiedzą oraz/lub w obecności rodzica/opiekuna prawnego.

Pracownicy Ośrodka: na pracownikach, którzy pracują z dziećmi spoczywa szczególny obowiązek reagowania na wszelkie przypadki zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka, wobec którego jest stosowana przemoc.

Dyrektor: jest zobowiązany do udzielenia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, kompleksowej pomocy, mającej na celu poprawę sytuacji. Zapewnia dzieciom i pracownikom pełne poczucie bezpieczeństwa, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym.

Zasady postępowania w sytuacji krzywdzenia dziecka

1.

W przypadku uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone lub istnieje takie prawdopodobieństwo, pracownik Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 4 w Łodzi ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i bezzwłocznego przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi oraz psychologowi/pedagogowi Ośrodka.

2.

Pracownik, który uzyskał informację o krzywdzeniu dziecka, sporządza notatkę służbową, w której wskazuje źródło pozyskania informacji oraz czas i przejawy krzywdzenia dziecka. Jeśli informację uzyskał od dziecka pokrzywdzonego, w notatce opisuje okoliczności pozyskania informacji, przebiegu rozmowy oraz przedstawia szczegółowy opis sytuacji. Udziela wsparcia dziecku, jego obowiązkiem jest zadbanie o sprzyjające warunki rozmowy; okazuje dziecku empatię, akceptację, cierpliwość, stwarza bezpieczne warunki do swobodnej wypowiedzi z poszanowaniem godności dziecka. Dziecku przekazuje się informacje w prostym, przejrzystym i przystępnym dla niego języku, z uwzględnieniem stanu i okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycia rozumianym.

Notatkę przekazuje dyrektorowi Ośrodka, informuje o sytuacji psychologa/pedagoga placówki oraz Koordynatora Zespołu Nauczycieli i Specjalistów Wychowanka lub Ucznia, którego dotyczy sytuacja.

3.

Koordynatorem dalszych działań w obszarze udzielanej pomocy oraz planowania kolejnych działań pomocowych są psycholog/pedagog, w zależności od tego, który pełni dyżur w momencie pozyskania informacji o sytuacji krzywdzenia dziecka.

4.

Pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z dzieckiem, ukierunkowaną na diagnozę zagrożenia. Jeśli istnieje podejrzenie, że sprawcą przemocy domowej jest rodzic, opiekun prawny lub opiekun faktyczny, rozmowę przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub innej pełnoletniej osoby, wskazanej przez dziecko.

5.

W sytuacji, gdy stwierdza się zagrożenie dla życia i/lub zdrowia dziecka, Koordynator zawiadamia pogotowie ratunkowe i policję, a następnie postępuje zgodnie z zaleceniami służb. O sytuacji dziecka zostaje poinformowany Sąd Rodzinny. Koordynator rozpoczyna procedurę *Niebieskiej Karty*, na podstawie rozmowy z osobą poszkodowaną wypełnia formularz „Niebieska karta – A”. Wypełniony formularz niezwłocznie, w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi bądź innej placówki, odpowiedniej do miejsca zamieszkania wychowanka Ośrodka. Kopia dokumentu pozostaje w aktach wychowanka/ucznia w Ośrodku. Formularz „Niebieska karta – B” przekazuje się pełnoletniej osobie uczestniczącej w rozmowie z dzieckiem przez psychologa lub pedagoga Ośrodka.

6.

Dyrektor wzywa do Ośrodka rodzica/opiekuna prawnego/opiekuna faktycznego dziecka, podejrzewanego o stosowanie wobec niego przemocy. Prowadzi z nim rozmowę w obecności pedagoga/psychologa podczas, której przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia dziecka. Dyrektor wskazuje na konieczność powstrzymywania się przemocowych zachowań. Przekazuje osobie podejrzewanej o stosowanie przemocy informacje o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej. Motywuje osobę podejrzewaną o stosowanie przemocy do udziału w programach korekcyjno-

edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. W razie konieczności wskazuje zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków (z rozmowy sporządzana jest notatka służbowa).

7.

Wobec wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 4 w Łodzi oraz uczniów szkół w Ośrodku, niezakwaterowanych w internacie, których dotyczy problem, udzielane jest wsparcie psychologiczne, pedagogiczne. Koordynator zwołuje Zespół Nauczycieli i Specjalistów, który ze względu na sytuację dziecka opracowuje indywidualny plan pomocy. W przypadku konieczności uzyskania wsparcia z zewnątrz, ze względu na pogłębiony problem, Koordynator poszukuje dla dziecka wsparcia na zewnątrz Ośrodka, w instytucjach pomocowych dla osób dotkniętych przemocą. Koordynator pomocy dziecku ze strony Ośrodka, na zaproszenie Zespołu Interdyscyplinarnego z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jest zobowiązany do podjęcia z nim współpracy celem opracowania oraz wdrażania działań pomocowych wobec dziecka.

8.

W sytuacji, gdy Koordynator oceni, że nie ma bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i/lub życia dziecka, podejmuje działania ukierunkowane na diagnozę sytuacji rodzinnej. W przypadku niepokojących informacji oraz obserwacji, wskazujących na istnienie problemu, Koordynator informuje pracownika pomocy społecznej o konieczności podjęcia dalszych działań; postępuje dalej zgodnie z zaleceniami pracownika socjalnego. W przypadku oceny zagrożenia jako niskiej lub mało prawdopodobnej zbiera informacje, wyjaśnia problem, dokumentuje swoje działania w postaci notatek służbowych załączanych do akt wychowanków/ uczniów. Zamyka sprawę, ale zachowuje czujność z koniecznością dalszego monitorowania sytuacji dziecka.

Do procedury załączono:

Formularz „Niebieska karta – A”

Formularz „Niebieska karta – B”